

स्थानीय राजपत्र

भानु नगरपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड: ०६

संख्या: ०९

मिति: २०८०/०७/१८

भाग-२

भानु नगरपालिका

नेपालको संविधान बमोजिम भानु नगरसभाले बनाएको देहाय बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको लागि प्रकाशन गरिएको छ ।

भानु नगरपालिकाको कृषी सम्बन्धी अनुदान वितरण गर्ने कार्यविधि, २०८०

प्रमाणिकरण मिति: २०८०/०७/१७

प्रस्तावना

कृषि क्षेत्र को समग्र विकासको लागि खाद्यान्न उत्पादन ,ब्यवस्थापन ,सिंचाई ,कृषि प्रसारको ब्यवस्थापन , संचालन, नियन्त्रण र उत्पादकत्वलाई बृद्धि गरी आय र रोजगारीमा बृद्धि गर्न नगरपालिका तहमा कार्यक्रम संचालनका विभिन्न मापदण्ड निधारण गरी त्यसका आधारमा गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्न सम्बद्ध गर्ने र

नेपालको संविधानको धारा ५१ को (क) ४ (बमोजिम, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ११) २ (को) ण (र) द (बमोजिम भानुनगरपालिकामा कृषि विकास र समृद्धि कायम गर्न यस कार्यविधिको आवश्यकता बाञ्छनीय भएकोले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को २ बमोजिम अधिकार प्रयोग गरी भानु नगरपालिकाले "भानु नगरपालिकाको कृषी सम्बन्धी अनुदान वितरण गर्ने कार्यविधि" २०८०, बनाईएको छ ।

परिच्छेद: १

१ संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ.

१.१. कार्यविधिको नाम: "भानु नगरपालिकाको कृषी सम्बन्धी अनुदान वितरण गर्ने कार्यविधि", २०८०

१ यो कार्यविधि भानु नगरपालिकाको २. स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशित भएकोमिति देखि प्रारम्भ हुनेछ ।

२ : परिभाषा. विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

, भन्नाले भानु नगरपालिका "नगरपालिका" (क) तनहुँ भन्ने सम्झनु पर्दछ ।

"कार्यपालिका" (ख) भन्नाले संविधान तथा प्रचलित कानून अनुसार गठित भानु नगरपालिकाको नगर कार्यपालिका सम्झनु पर्दछ ।

"(ग) प्रमुख भन्नाले "नगरपालिकाको नगर प्रमुख सम्झनु पर्दछ ।

भन्नाले न "प्रमुख-उप" (घ) नगरपालिकाको नगर उपप्रमुख सम्झनु पर्दछ- ।

पदाधिकार" (ङ) ी भन्नाले, कार्यपालिकाको प्रमुख " उप -प्रमुख, वडा अध्यक्ष तथा कार्यपालिकाका अन्य सदस्य सम्झनु पर्दछ ।

प्रमुख प्रशासकी" (च) य अधिकृत भन्नाले नगरपालिकाको "प्रशासकीय प्रमुखको रूपमा काम गर्न जिम्मेवारी तोकिएको प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्झनु पर्दछ ।

कार्यविधि" (छ) भन्नाले" भानु नगरपालिकाको कृषी सम्बन्धी अनुदान वितरण गर्ने कार्यविधि "२०८० , सम्झनु पर्दछ ।

भन्नाले नगरपालिकाको विषय "आर्थिक विकास समिति संयोजक"(ज)क्षेत्रगत समिति अर्न्तगतको आर्थिक विकास समितिको संयोजक सम्झनु पर्दछ ।

भन्नाले भानु नगरपाल "कृषि विकास शाखा"(झ)िकाको कृषि क्षेत्रको विकासका लागि स्थापना भएको कृषि सम्बन्धी कार्य गर्ने शाखा सम्झनु पर्दछ ।

भन्नाले भानु नगरपाल "वडा"(ञ)लिकाका सबै वडाहरूलाई सम्झनु पर्दछ ।

भन्नाले "कृषक" (ट)कृषि वा कृषि पेशामा संलग्न कृषक ,उद्यमी र ब्यवसायीलाई सम्झनु पर्दछ ।

कार्यालय वा भानु नगरपालिकाम भन्नाले साविक जिल्ला कृषि विकास "कृषक समुह"(ठ)ा नियमअनुसार दर्ता भई नविकरण भईरहेका क्रियाशिल कृषक समुहलाई सम्झनु पर्दछ ।

"कृषि फार्म" (ड)भन्नाले कृषि क्षेत्रको विकासका कार्य गर्ने उद्देश्यले भानु नगरपालिका तनहुँमा ,वा नगरपालिका अन्तर्गतका वडा कार्यालयहरूकार्यालयमा कम्पनि रजिस्टारको ,तथा सम्बन्धित जिल्लास्थितकार्यालयमा नियमअनुसार दर्ता र नविकरण भएका फार्मलाई सम्झनु पर्दछ ।

भन्नाले साविक डिभिजन सहकारी कार्यालय वा भानु नगरपालिकामा सहकारी "सहकारी संस्था" (ढ) ऐन बमोजिम दर्ता भएका कृषि सहकारी संस्थालाई सम्झनु पर्दछ ।

कार् कृषि"(ण)यक्रम भन्नाले भानु नगरपालिकाले "आ०८१/२०८०.व. मा नगरसभा बाट स्वीकृत कृषि बिकास सम्बन्धी कार्यक्रमक्रियाकलापहरूलाई जनाउनेछ ।/

" (त)बन्यजन्तु भन्नाले "कृषि बाली बस्तुलाई क्षती पुर्याउने बादर,दुम्सी ,भालु आदिलगायतका जङ्गली जनावरलाई जनाउनेछ ।

परिच्छेद:२

संचालन हुने मुख्य कार्यक्रमक्रियाकलापहरू/

यस कार्यविधिमा कृषि कार्यक्रम भन्नाले निम्न क्रियाकलापहरूलाई जनाउनेछ ।

१. घुम्ती तालिम कार्यक्रम

२.तरकारी खेति प्रवर्द्धन कार्यक्रम

३.मकै पकेट क्षेत्र.

४.कृषि उत्पादन बजारीकरण.

५. आलुखेती .प्रवर्द्धन कार्यक्रम

६.किसान लक्षित तोरीको मिनिमिड वितरण साना.

७.मौरी पालन कार्यक्रम.

८. चिउरीको विरूवा वितरण.कार्यक्रम

९.,प्लाष्टिक टनेल)मागमा आधारित कार्यक्रम. च्याउँ खेती(पुष्प नर्सरी,

१०.साना सिंचाई कार्यक्रम.

११.वन्यजन्तु रोकथाम कार्यक्रम.

१२.मासिक मुल्य संकलन.

१३.बाली कटानी कार्यक्रम.

१४.आकस्मिक बाली संरक्षण सेवा

द्रष्टव्य उपरोक्त :कार्यक्रमहरु भानु नगरपालिका अन्तर्गत कृषि विकास शाखाबाट संचालन हुनेछ ।

परिच्छेद ३-

कार्य संचालन प्रक्रिया/मापदण्ड

१.घुम्ती. तालिम

घुम्ती तालिमभन्नाले भानु नगरपालिका क्षेत्रभित्रका कृषि सम्बन्धी ज्ञान तथा सीपको कमी भएका कृषकहरूलाई समेटी स्थलगत रूपमा प्रदान गरिने कृषि बाली विशेष एक दिने स्थलगत तालिमलाई जनाउनेछ ।

क. घुम्ती तालिम संचालन गर्दा सहभागिको संख्या २० देखि २५ जनाको हुनु पर्नेछ ।

ख. घुम्ती तालिम कृषकहरूको आवश्यकता तथा मागको आधारमा खाद्यान्न बाली र तरकारी बालीमा संचालन गर्न सकिनेछ ।

ग.तालिम संचालन गर्दा आवश्यक तालिम सामाग्री,खाजा , प्रशिक्षक भत्तातालिम ,स्टेसनरी , प्रतिवेदन तयारी, ईन्धन खर्च ,दैनिक भर्मण खर्च प्रचलित खर्चको मापदण्ड ,बस्तुगत सेवाटेवा, कार्यसंचालन निर्देशिकातथा तालिम तथा गोष्ठी संचालन सम्बन्धी प्रचलितनर्मस अनुसार खर्च गर्न सकिनेछ ।

घ .प्रति घुम्ती तालिम चार वटा सेसन वा कक्षा संचालन हुनुपर्नेछ र प्रति सेसन १ घण्टाको हुनेछ ।

२.तरकारी खेति प्रवर्द्धन कार्यक्रम

क. तरकारी खेति प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रम अर्न्तगत देहाय बमोजिमका कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछ ।

- ८० प्रतिशत अनुदानमा तरकारी बिउबिजन खरिद तथा वितरण ।
- ५० प्रतिशत अनुदानमा कृषि यान्त्रिकिकरण कार्यक्रम ।
- १०० प्रतिशत बाली संरक्षण ।
- १०० प्रतिशत अनुदानमा कृषि सामाग्री ढुवानी ।
- १०० प्रतिशत अनुदानमा तालिम कार्यक्रम संचालन ।

ख/कृषि फर्म .कृषक समूहकृष/ि सहकारी/बहुउद्देशिय सहकारी संस्थाले आवेदन दिन सक्नेछन ।

ग यस नगरपालिकाका सम्पूर्ण .वडालाई सम्बोधन गर्ने गरी कम्तिमा प्रति वडा १ आवेदक छनोट गरी क्लष्टरमा सामुहिक खेती गर्नुपर्नेछ र प्रति क्लष्टर कम्तीमा १० रोपनी क्षेत्रफलमा तरकारी खेती गर्नु पर्नेछ ।

ड .कार्यक्रम संचालन गर्दा आवश्यक ईन्धन र संचार खर्च गर्न सकिनेछ ।

३.मकै पकेट क्षेत्र .

मकै खेतीको बिस्तार तथा ब्यबसायिकरणको लागि भानु नगरपालिकाले मकै पकेट क्षेत्र बिकास कार्यक्रम संचालन गर्दा देहाय अनुसारका प्राविधिक तथा आर्थिक पक्षहरु समावेश गरि कार्यक्रम संचालन हुनेछ ।

कृषि फर्म/कृषक समूह/सहकारी बहुउद्देशिय सहकारी/संस्थाले आवेदन दिन सक्नेछन ।

कमकै . पकेट क्षेत्रकार्यक्रम ४० रोपनी क्षेत्रफलमा क्लष्टरमा संचालन गर्नु पर्नेछ ।

ख प्राविधिक तथा .भौगोलिक रूपमा उपयुक्तक्षेत्र छनोट गरि कार्यक्रम संचालन गर्न सकिनेछ ।

घमकै पकेट कार्यक्रममा . देहाय अनुसारका क्रियाकलापहरु समावेश गरिनेछ ।

- ७५ प्रतिशत अनुदानमा उन्नत मकैको बिउ बितरण
- १०० प्रतिशत अनुदानमा बाली संरक्षण सामाग्रीबितरण
- ५० प्रतिशत अनुदानमा कृषि यान्त्रिककरण सहयोग
- १०० प्रतिशत अनुदानमा तालिम कार्यक्रम
- १०० प्रतिशत अनुदानमा कृषि सामाग्री ढुवानी
- अनुगमन निरिक्षण खर्चइन्धन सोहि कार्यक्रमबाट गर्न सकिनेछ ।

४.कृषि उत्पादन बजारीकरण.

कृषि उत्पादनलाई बजारीकरणमा टेवा पुर्याउने उद्देश्यले कृषि उत्पादन बजारीकरण सहयोग कार्यक्रम संचालन गर्दा देहाय अनुसारका प्राविधिक तथा आर्थिक पक्षहरूलाई समेटी कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

क .सामुहिक रूपमा तरकारी तथा फलफुल खेती गर्ने कृषकहरूको उत्पादनलाई बजारसम्म पुराउन बजारीकरणको सहयोग सामाग्री)क्रेट ,बोरा ,प्याकेजिङ ब्याग आदी (७५ अनुदानमा %वितरण गर्न सकिनेछ ।

खसामुहिक . रूपमा उत्पादन गरीएको तरकारी तथा फलफुलबालीलाई बजारीकरण सहयोग गर्न बजारसम्म उत्पादन पुराउन लाग्ने लागतको ७५ % ढुवानी अनुदान दिन सकिनेछ उक्त ढुवानी अनुदानको सिफारिस सम्बन्धित वडा समितिले गर्न सक्नेछ ।

गकृषि उत्पादन बजारीकरण . सहयोग सामाग्रीमा ७५ प्रतिशत अनुदान प्रदान गरिनेछ ।

घ) यस कार्यक्रममा मूल्य अभिवृद्धि .Value Chain) कार्यक्रम संचालन गर्न कृषकहरूलाई प्रोत्साहन गरि मूल्य अभिवृद्धिमा टेवा पुग्ने सामाग्री खरिदमा ७५ प्रतिशत अनुदान प्रदान गरिनेछ ।

५ आलुखेती . प्रवर्द्धन कार्यक्रम

भानु नगरपालिका क्षेत्रमा आलुको उत्पादन तथा उत्पादकत्व वृद्धि गरि आलुमा आत्मनिर्भर भई खाद्य सुरक्षामा टेवा पुराउने उद्देश्यले आलुखेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ । यस कार्यक्रम संचालन गर्दा देहाय अनुसारका प्राविधिक तथा आर्थिक पक्षहरू समावेश गरिनेछ। कृषि फर्म/कृषक समूहकृष/ि सहकारीबहुउद्देशिय सहकारी/ संस्थाले आवेदन दिन सक्नेछन ।

क .आलु खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम कम्तिमा १० रोपनी क्षेत्रफलमा क्लष्टरमा संचालन गरिनेछ।

ख.आलुखेती गर्ने समुह फर्म सहकारी बाहेकको कृषक को हकमा कम्तीमा १ रोपनि क्षेत्रफलमा खेती गर्नका लागी वडा कार्यालएको सिफारीसमा निवेदन पेश गर्न सक्नेछन् र अनुदान बितरण गर्दा समुह मार्फत पठाइने छ ।

ग .यस कार्यक्रम संचालन गर्दा कृषकहरूको सहभागिता बढी भएको र धेरै क्षेत्रफलमा खेती गर्ने कृषक समूहलाई प्राथमिकता दिईनेछ ।

घ .ब्यवसायिकरणमा टेवा पुग्ने गरी सामुहिक रूपमा कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

ङ .आलु खेति प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गर्दा देहाय अनुसारको अनुदान ब्यवस्था हुनेछ ।

- प्रतिशत अनुदानमा उन्नत बिउ खरिद तथा बितरण 80
- ५० प्रतिशत अनुदानमा कृषि यान्त्रिकरणमासहयोग
- १०० प्रतिशत अनुदानमा बाली संरक्षणमा सहयोग
- अनुगमन निरिक्षण समय| समयमा गरिनेछ-

च। कार्यक्रम संचालन भएका समूहलाई बिउ ढुवानी खर्च प्रदान गर्न सकिनेछ .

छ। कार्यक्रम संचालन गर्दा लाग्ने ईन्धन र सञ्चार खर् .च सोहि कार्यक्रमबाट खर्च गर्नसकिनेछ ।

६.साना किसान लक्षित तोरीको मिनिकिट वितरण

साना कृषकहरूलाई समेटी तोरीको बढ्दो मागलाई प्रतिस्थापन गर्ने उद्देश्यले, हिउदमा बाँझो रहेका सिंचित जमिनलाई उपयोग गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

कभानु नगरपालिका भरि छरिएर रहेका साना कृषकलाई कृ .षि सेवाकेन्द्र वा वडा कार्यालयकृषि , शाखा बाट तोरीकोबिउ निःशुल्क बितरण गर्न सकिनेछ ।

खहिउदमा . बाँझो रहेको सिंचित जमिनलाई पुर्ण रूपमा उपयोग गर्न सकिनेछ ।

गतोरीको बिउ ढुवानी गर्दा लाग्ने ढुवानी खर्चक .ो ब्यवस्था सोहि कार्यक्रमबाट गर्नु पर्नेछ ।

घपमा सिफारिस भएको उन्नत जात खरिद गर्नु पर्नेछ । तोरीको बिउ खरिद गर्दा भौगोलिक रु .

७ .मौरी पालन कार्यक्रम

मौरी पालन ब्यबसायबाट कृषकहरुको आय आर्जन बढाउनेकृषि पर्यावरणको बिकास गर्ने र ,
नगरपालिकालाई मौरी र मौरीजन्य उत्पादनमा क्रमश आत्मनिर्भर बनाउँदै लैजाने उद्देश्यका साथ यो
हुनेछ र कार्यक्रम संचालन गर्दा देहाय अनुसारका प्राबि कार्यक्रम संचालनधिक तथा आर्थिक पक्ष
समावेश गरिनेछ ।

क .मौरी पालन सम्बन्धि कार्यक्रम संचालन गर्दा यस बिषयमा दक्षता प्राप्त कृषक समूह/मौरी फर्म
हुनुपर्नेछ ।

खमौरी पालन कार्यक्रम संचालन गर्दा पकेट . अवधारण बनाई संचालन गर्नु पर्नेछ ।

घ. मौरी पकेट संचालन क्षेत्रमा प्रशस्त मात्रामा चरनको ब्यवस्था भएको हुनुपर्नेछ ।

ड .कम्तिमा ३० वटा मौरी घरगोला एकलै/ वा समूहगत रूपमा क्लष्टरको रूपमा बिकास हुने
स्थानलाई प्राथमिकता दिनु पर्नेछ ।

च .मौरी पकेट स्थापना क्षेत्रमा गोला सहितको मौरीको घरखाली मौरीको घा ,र मौरी घर स्टयाण्ड,
महदानि र अन्य मौरी पालन सामाग्री ,७५ प्रतिशत अनुदानमा दिन सकिनेछ ।

छमौरी पालन पकेट क्ष .ेत्रमा कम्तिमा १ दिने मौरी पालन तालिम संचालन गरिनेछ ।

ज चरन क्षेत्र विस्तारको लागी तोरीको बिउ .प्रदान गर्न सकिनेछ ।

झमौरी पालन कार्यक्रम . संचालन गर्दा मौरी र मौरी सामाग्री ढुवानी खर्चमा १०० प्रतिशत अनुदान
दिन सकिनेछ ।

ञ .अनुगमन समिति वा कृषि शाखाबाट समय समयमा अनुगमन हुनु पर्नेछ ।

दचिउरीको विरूवा वितरण .

मौरी पालन ब्यबसायमा चरन ब्यबस्थापन तथा बाली बिरुवामा बन्यजन्तुको क्षती न्यूनीकरण गर्ने
तथा पर्यावरणीय सन्तुलन कायम गर्ने उद्देश्यका साथ यो कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

क .चिउरीको विरूवा वितरण कार्यक्रममा मौरी पालन क्षेत्रमा पहिलो प्राथमिकता दिईनेछ ।

ख १० चिउरीको विरूवा .० प्रतिशत अनुदानमा वितरण गर्नु पर्नेछ ।

ग चिउरीको विरूवा ढुवानी . गर्दा लाग्ने ढुवानी खर्च गर्न सकिनेछ ।

घ. फलफूल फर्ममौरी फर्म/ गरेका किसानलाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ ।

ड) वटा सम्म खाडल संख्या ३ .१ मिलम्ब .ाई .मि १, चौडाई .मि १ , उचाई बनाई फोटो खिचेर (ल्याउने किसानलाई पहिलो प्राथमिकता दिइनेछ ।

९. मागमा आधारित कार्यक्रम , प्लाष्टिक घर) च्याउखेती पुष्प नर्स , री (

कृषकहरुको माग तथा आवश्यकतालाई मध्यनजर गरि यो कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

क . मागमा आधारित कार्यक्रम ७५ प्रतिशत अनुदानमा संचालन गर्न सकिनेछ ।

ख . गोलभेडा खेती - प्लाष्टिक घर निर्माणका लागि प्लाष्टिक मात्र प्रदान गर्न सकिनेछ ।

ग . च्याउको विउ) ब्याग , थैला। मा अनुदान दिन सकिनेछ (

घ. पुष्प नर्स . री स्थापनाको लागि नर्सरी निर्माण घर प्राविधिकको ईष्टिमेट अनुसार बनाउनुपर्नेछ ।

ड. पुष्प नर्सरीको लागि गमला , पुष्पको विउमा अनुदान दिन सकिनेछ ।

घ/अनुसार दर्ता भएको कृषि फर्म नियम . कृषक समूह/कृषक स/हकारी/बहुउद्देशिय सहकारी संस्था/ले मागमा आधारित कार्यक्रम माग गर्न सक्नेछन ।

१०. साना सिंचाई कार्यक्रम .

क. साना. सिंचाई भन्नाले कम्तिमा २० रोपनी क्षेत्रफलमा सामुहिक सिंचाई सुविधा दिने गरी संचालन गरिएको सिंचाई कार्य (लिफ्ट सिंचाई , कुलो निर्माण तथा मर्मत , पाईप) लाई सम्झनु पर्दछ ।

ख. चालु आभित्रै सम्पन्न हुने क . व. िसिममा स। साना योजना हुनु पर्नेछ-

ग / कृषक समूह/कृषि सहकारी/बहुउद्देशिय सहकारी/ संस्थाले कुल लागतको ८५ प्रतिशत अनुदान नगरपालिका बाट प्राप्त गर्न सक्नेछन भने कृषक समूह /कृषि सहकारी संस्थाले कुल लागतको कम्तिमा १५ प्रतिशत खर्च रकम ब्यहोने प्रतिबद्धता गरेको हुनु पर्नेछ ।

घ.सूचना अनुसार पर्न आएका आवेदनलाई आर्थिक विकास समितिमा पेश भएपछि आवेदकको छनौट र बजेट बाडफाडको निर्णय समितिले गर्नेछ ।

डआयोजन छनौट भएका साना सिंचाई ाहरूको नगरपालिकाका ईन्जिनियर-असिस्टेन्ट सब/ ईन्जिनियरबाट स्थलगत सर्भेक्षण गरी लागत ईष्टिमेट तयार गरी स्वीकृतको लागी प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत समक्ष पेश गर्नु पर्नेछ ।

११ बन्यजन्तु रोकथाम सम्बन्धि कार्यक्रम .

बन्यजन्तुको कृषि बालीमा भएको बढ्दो आतंकलाई रोकथाम गर्ने उद्देश्यले यो कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

क. बालीमा क्षती गर्ने बन्यजन्तु बादर) लगायत अन्य (रोकथाम सम्बन्धि कार्यक्रम सामुहिक मागको आधारमा कार्यक्रम संचालन गर्न सकिनेछ ।

ख. बालीमा क्षती गर्ने बन्यजन्तु रोकथाम सम्बन्धि कार्यक्रममा सामाग्री वितरणमा ७५ प्रतिशत अनुदान प्रदान गर्न सकिनेछ ।

ग.बादरले कृषि जन्यबालीलालाई क्षति पुर्याएमा सो क्षेत्रबाट सामुहिक माग अनुसार अनुदान प्रदान गर्न सकिनेछ ।

घबादर रोकथामका लागि उपयोगी नबिनतम प्रविधिको परिक्षण निशुल्क गरिनेछ । .

डमा आक्रमण कम गर्न पाखा पखेरा तथा तथा जंगलहरूमा रैथानेबन्यजन्तुको कृषि बाली . फलफूलको वृक्षारोपण तथा संरक्षणमा १०० प्रतिशत गरिनेछ ।

चहले/बन्यजन्तुले धेरै आक्रमण गर्ने कृषि योग्य जमिनमा बन्यजन्तुले मन नपराउने अदुवा .दो तथा अन्य मसलाबालीको बिउँमा १००प्रतिशत अनुदान दिन सकिनेछ ।

१२मासिक मुल्य संकलन.

क.भानु नगरपालिका क्षेत्र भित्रका मुख्यमुख्य व्यापारिक- केन्द्रहरूबाट मासिक रूपमा मुख्यमुख्य -
| कृषि बस्तुको बजार मुल्य संकलन गरीनेछ

ख .मासिक मुल्य संकलनकर्ता कृषि प्राविधिक हुनु पर्नेछ ।

ग। दैनिक भ्रमण भत्ता प्रदान गर्न सकिनेछ ,यस कार्यक्रम संचालन गर्दा संकलनकर्तालाई ईन्धन.

घ. यस कार्यक्रममा आवश्यक छपाई सामग्री / कलम झोला / संकलन कर्तालाई छाता /को
ब्यवस्था हुनु पर्नेछ ।

१३.बाली कटानी कार्यक्रम

कभानु नगरपालिका भित्र उ.त्पादन हुने कृषि बस्तुको उत्पादन र उत्पादकत्वको तथ्याङ्क अभिलेख
राख्ने भन्ने बुझिन्छ ।

ख यस कार्यक्रममा प्रति बालि .कटानीमा खर्च गरिने रू-/२०००. मध्येबाट कृषकको बारीमा बाली
कटानी गर्दा बालीको नोकसान भए वापत रू-/१०००. रूपैया सम्बन्धित कृषकले पाउनेछन र सोहि
बाली कटानी गर्ने प्राविधिकलाई पारिश्रमिक स्वरूप रू-/१०००. रूपैया दिनु पर्नेछ ।

ग ,हिउदे मकै ,यस कार्यक्रम मुख्य गरी धान.कोदो काउली ,आलु ,तोरी ,र बन्दा आदीमा गरिनेछ
|

घ। यस कार्यक्रमबाट बालि कटानी गरेपछि रेकड राख्ने कार्य कृषि विकास शाखाको हुनेछ .

१४आकस्मित बाली संरक्षण सेवा .

भानु नगरपालिका क्षेत्र भित्र लगाएका कृषि बाली बस्तुमा महामारीको रूपमा कुनै रोगकिराको ,
प्रकोप देखिएमा यस कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्नेछ ।

- बाली बस्तुमा रोगस्त्रे ,किटनासक विषादी ,किरा महामारीको रूपमा फैलिएमा रोगनासक ,
| ट्याडकि आदी वितरण गर्न सकिनेछ

- आकस्मिकत बाली संरक्षण सम्बन्धि रोकथाम सचेतना कार्यक्रम लिफलेट ,पोष्टर ,तालिम) | गर्न सकिनेछ (आदी
- आकस्मिकत बाली संरक्षण सेवा कार्यक्रम संचालन गर्दा खटिने प्राविधिकलाई नियम अनुसारको सेवा सुबिधा प्रदान गर्न सकिनेछ ।
- कार्यक्रम संचालन गर्दा आर्थिक विकास समितिको निर्णय अनुसार प्रक्रिया अगाडि बढाउनु पर्नेछ ।

परिच्छेद —४

(क सूचना प्रवाह (

१कृषि विकास शाखा .बाट कार्यान्वयन हुने मुख्य कार्यक्रमहरु संचालनका लागि शाखाले कार्यक्रमको प्रकृति अनुसार कम्तिमा ७दिन देखि बढिमा (सात) ३० (तिस) दिनको म्याद कायम राखि सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गर्नेछ । यस्तो सूचना नगरपालिकाको सूचनासमा टाँस गर्नेछ । धेरै भन्दा धेरै लाभग्राहिहरु समक्ष उक्त सूचना पुर्याउन कृषि शाखा, कृषि सेवा केन्द्र उपकेन्द्र / उक्त लगायत हरेक वडा कार्यालयहरुको सूचना पाटीमा समेत सूचना टाँस गरिनेछ । साथै | सूचनालाई नगरपालिकाको वेबसाईट मासमेत राखिनेछ

खमाग संकलन (

१ कृषि विकास शाखा र मात .हतका कृषि सेवा केन्द्रहरूमा सूचनाको म्याद भित्र रितपूर्वकको माग निवेदन कृषि फार्म/ कृषि समूह/ कृषि सहकारी संस्थाबहुउद्देशिय संस्था / हरुले आफ्नो निवेदन दर्ता गराउन सक्नेछन् ।

२ कृषि सेवा केन्द्र .मा संकलन भएको निवेदनहरूलाई रुजु गरी सो को नाम नामेसी उतार गरी १ प्रति सम्बन्धित सेवा केन्द्रमा र १ प्रति कृषि शाखामा निवेदन दिने म्याद सकिएको ३ दिन भित्र निवेदन सहित सम्बन्धित सेवा केन्द्रले नपनेछ । को कृषि शाखामा पठाई सक्नु.पा.

३ कृषि शाखामा प्राप्त भएका निवेदनहरू लाई पुन रुजु गरी कम्पाइलेसन गर्ने काम शाखाबाट .हुनेछ ।

गनिरीक्षण/फिल्ड अवलोकन (

१ .कृषि सामाग्री अनुदान / कार्यक्रमका लागि रितपूर्वकको निवेदन / मागपत्र गरेका कृषक / कृषक समुह / कृषि सहकारीसहकारी बहुउद्देशिय/को स्थलगत फिल्ड निरीक्षण गर्न देहाय बमोजिमका ९ जना सदस्य रहेको अनुगमन टोली गठन हुनेछ ।

• संयोजक १-आर्थिक समिति को संयोजक -

• सदस्य प्रमुख प्रशास -किय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृत स्तरको कर्मचारी १-

• सदस्य ४-आर्थिक विकास समिति का सदस्य -

• सदस्य १-सम्बन्धित वडाका वडा अध्यक्ष वा निजले तोकेको जनप्रतिनिधि -

• सदस्य सचिव- कृषि शाखा प्रमुख १-

• सदस्य पशु सेवा शाखाका शाखा प्रमुख १-

घप्राविधिक प्रतिवेदन तयार गर्ने .

- अनुगमन टोलीले निवेदकहरूको स्थलगत फिल्ड निरिक्षण गरी प्राविधिक मूल्याङ्कन प्रतिवेदन तयार गरी नगरपालिकामा पेश गर्नेछ ।
- स्वीकृत कार्यक्रम र बजेटको सिमा भित्र रहेर वस्तु सामाग्री सेवामा /अनुदानका लागि अनुगमन टोलीद्वारा पेश भएको मूल्याङ्कनका आधारमा नगरपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको स्वीकृत भए पछि कार्यक्रम संचालन हुनेछ ।

डछ्नौटका प्राथमिकरण देहाय अनुसार गरिनेछ । कार्यक्रम (

१ सहकारी/समूह/फार्म / व्यवसायिक कृषक .

२ आफ्नै लगानीमा .व्यवसाय सुरु

३ आवश्यक पूर्वाधारहरूको व्यवस्था भएको हुन सक्ने अवस्था

४ जनशक्तिको पर्याप्तता भएको .

५ संस्था /व्यवसायिक दक्षता सिप र तालिम प्राप्त व्यक्ति .

६ सडक र बजारको पहुँच भएको स्थिति

७ महिला अपाङ्ग ., दलित लोपोन्मुख जाती

परिच्छेद ५ -

अनुगमन समिति

काम सम्पन्न भए नभएको अनुगमन समितिको प्रतिवेदनको आधारमा भुक्तानी प्रक्रिया अघि बढ्ने भएकोले नगरपालिकाको अनुगमन गर्न गठित देहाय बमोजिमका ९ सदस्य रहेको अनुगमन टोली बाट अनुगमन हुनेछ ।

- संयोजक उप प्रमुख १ जना
- सदस्य प्रमुख - प्रशासकिय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृत स्तरको कर्माचारी १ जना
- सदस्य आर्थिक विकास समितिको संयोजक र सदस्यहरु ४ जना
- सदस्य सम्बन्धित वडाका वडा अध्यक्ष वा निजले तोकेको जनप्रतिनिधि १ जना
- सदस्य कृषि शाखाका शाखा प्रमुख वा निजले तोकेको प्राविधिक कर्माचारी १ जना
- सदस्य सम्बन्धित कृषि सेवाकेन्द्रको प्राविधिक कर्माचारी १ जना

परिच्छेद — ६

विविध

१ संसोधन तथा थपघट गर्न सक्ने: यस कार्यविधिमा उल्लेख दफाहरूमा संसोधन गरी थपघट गर्नु, पार्ने वा परिवर्तन गर्नु पर्ने भएमा सम्बन्धित शाखाको प्रस्तावमा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतको सिफारिसमा प्रचलित ऐन नियम अनुसार कार्यपालिकाले संसोधन गर्न सक्नेछ ।

खारेजी र बचाउ

भानु नगरपालिका द्वारा जारी भानु नगरपालिकाको कृषी सम्बन्धी अनुदान वितरण गर्ने कार्यविधि , २०७६ खारेज गरिएको ।

अनुसूची १ -

निवेदनढाँचा

मिति:.....

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
भानुनगर कार्यपालिकाको कार्यालय, फ्रुसेटार
तनहुँ ।

विषय..... :-कार्यक्रमा आवेदन दर्ता गरिदिनु हुन ।

महोदय,

प्रस्तुत विषयमा यस भानु नगरपालिका कृषि विकास शाखाको आको बार्षिक ०८१/२०८०.व.
स्वीकृत कृषि कार्यक्रम अनुसार नगरपालिका बाट मिति .....गतेको
प्रकाशित सूचना अनुसार भानु नगरपालिका वडा नं.....स्थित..... को आवेदन दर्ता
गरिदिनुहुन बिनम्र अनुरोधका साथ आवश्यक कागजात यसै साथ संलग्न राखी यो निवेदन पेश गर्दछु
।

तपशील:

क्र.स.	कृषि फर्म कृषि/कृषक समुहको नाम/ सहकारीको नाम	ठेगाना	सम्पर्क नं.	अध्यक्ष प्रोप्राईटरको/ नाम	दस्तखत

अनुसुची-२

लागत प्रतिबद्धता-पत्र

भानु नगरपालिकानगर कार्यपालिकाको कार्यालयको मिति .....गतेमा प्रकाशित सूचना अनुसार भानु नगरपालिका वडा नं..... .टोलबाट.....श्री .....फर्मकृषि समूह/हसहकारी/को अध्यक्ष श्री..... ले व्यवसायिक कृषि उत्पादन बृद्धि गर्नका लागीकार्यक्रम..... संचालन गर्न इच्छुक भएकोले आर्थिक प्रस्ताव अनुसार कुल लगानी रु ..... को.....प्रतिशतले हुन आउने रु बराबरको..... अक्षरूपी..... लगानी आफ्नो आन्तरिक श्रोतबाट बेहोरी कार्यक्रम सम्पन्न गर्न को प्रतिबद्धता जाहेर गर्दछुछौ/ ।

निवेदक

दस्तखत

नाम

पद

संस्था

ठेगाना

संस्थाको छाप

अनुसुची-३
संक्षिप्त कार्ययोजना

१ संचालन गरिने क्रियाकलाप र लागत साझेदारीको विवरण.

क्र.स.	क्रियाकलाप	ईकाइ	परिमाण	दर	जम्मा	लाभग्राहीको तर्फबाट साझेदारी रकम रू.	स्थानीय तहको साझेदारी रकम रू.
१							
२							
३							
४							
५							
६							
७							
८							
९							
१०							
११							
१२							
१३							

अनुसूची-४

सम्झौताको नमुना

यस भानु नगरपालिका कृषि विकास शाकाको बार्षिक स्वीकृत कृषि कार्यक्रम अर्न्तगतनिर्णय .....कार्यक्रममा आर्थिक विकास समितिको मिति .....

कृषक समूह/बमोजिम भानु नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय प्रथम पक्ष र कृषि फर्म कृषि स/हकारी दोस्रो.....बहुउद्देशिय सहकारी श्री/पक्ष बिच देहाय बमोजिमको शर्त पालना गर्ने गरी यो सम्झौता पत्रमा हस्ताक्षर गरी एकएक प्रति / | लियोदियो

१ सम्झौता गर्ने पक्ष र अनुदानग्राही.

क.क कार्यक्रम..... .अर्न्तरगतको कृषक समूहको सम्झौता अधिकारिक प्रतिनिधि

१ नाम (ः श्री .....

२ प्रतिनिधि गर्ने समू (ह सहकारीको/नामः श्री .....

३ ठेगाना (ः भानु.....-

खपरियोजना स्थलको विवरण (ः .....

गपरियोजना कार्यन्वयन अवधि (

१ शुरु हुने मिति .ः .....

२ सम्पन्न हुने मिति .ः.....

२ हुने त्रियाकलाप सम्बन्धी विवरण परियोजना सञ्चालन (

ककार्यक्रमको नाम (ः कार्यक्रम.....

खकार्यक्रमको किसिम (ः तोरी खेति

ग (कार्यक्रमको कुल लागत रू

घकार्यक्रमको प्रत्यक्ष लाभाम्वित ह (ुने

१ कृषक परिवार संख्या (ः

२ जनसंख्या (ः

३समुदाय (ः)

४दलित (ः)

५ (जनजाती:

६अन्य:(

सम्झौताका सर्तहरू

- १ सम्झौता .पत्रमा हस्ताक्षर गरेको मिति देखि यो सम्झौता प्रारम्भ भएको मानिनेछ ।
- २ दोस्रो .पक्षले सम्झौतामा हस्ताक्षर भएपछि तत्काल काम शुरुगर्नु पर्नेछ ।
- ३गरिएको श्रोत बाहेक अन्य दोस्रो पक्षले सम्झौता बमोजिमको कार्यक्रम सम्झौतामा समावेश . कुनैसंघसंस्था बाट सहयोग अनुदान आदि प्राप्त गरिने भए प्रथम पक्षलाई जानकारी गराउनु पर्नेछ ।
- ४दोस्रो पक्षले सम्झौता बमोजिमको काम गर्दा प्रथम पक्षबाट खटिएका प्राविधिकहरूले दिएको . निर्देशनको पालना गर्नुपर्नेछ ।
- ५ .दोस्रो पक्षले यसपरियोजना संचालनका लागि सम्झौता गरिएको क्रियाकलापहरूको लागतमा तोकिएकोप्रतिशतमा नगर्दै वा अन्य किसिमले सहभागिताको सुनिश्चता गर्नु पर्नेछ ।
- ६ .यस परियोजनाको मेशिनरी उपकरण खरिद कार्य सम्झौता पत्रमा तोकेको अवधि भित्र सम्पन्न गर्नु पर्ने छ ।
- ७ .प्रथम पक्षले सम्झौता बमोजिम खर्च रकमको विल भरपाई सहितको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन दोस्रो पक्षबाट प्राप्त भए पश्चात रुमा नबढ्ने गरि (मात्र..... अक्षररूपी)-/..... वमोजिम नियम अनुसारको कर कट्टी गरी दोस्रो पक्षलाई भुक्तानी उपलब्ध गराउने छ वा सम्झौता पुर्वाधार निर्माण को लागि सामाग्री आपूर्ति कर्ता मेशिनरी आपूर्तिकर्ता लाई सौझैँ भुक्तानी दिन सक्नेछ । दोस्रो पक्षले भुक्तानी पाउन अनिवार्य रूपमा विल विजक पेश गर्नुपर्ने छ ।
- ८प्रथम पक्षले दोस्रो पक्षलाई भुक्तानी दिँदा प्रथम पक्ष समक्ष . आवश्यक कागजात जग्गाको ,विल) समुहको माईन,समुहको प्रमाणपत्र,नागरिकता,लालपुजाुट ,वडाको सिफारिस कार्य सम्पन्न , सिफारीस,फोटो(विल पेश भए पश्चात सम्बन्धित दोस्रो पक्षको नाममा भुक्तानी दिनेछ ।
- ९ दोस्रो पक्षको लापरवाहीको कारणबाट कार्यसम्पन्न भई हानि नोक्सानी भएमा त्यसको . सम्पूर्णजिम्मेवारी दोस्रो पक्षले लिनेछ ।
- १० सम्झौता बमोजिमको कार्य गर्ने सम्बन्धमा कुनै विवाद आएमा प्रथम .पक्षको निर्णय अन्तिम मानिनेछ ।

११.यो सम्झौतामा उल्लेख भएका कुराहरुमा यस बमोजिम र अन्य कुराहरुमा प्रचलित ऐन नियम अनुसार हुनेछ ।

१२.दोस्रो पक्षले परियोजनको निर्माण कार्यमा लागेको खर्च विरणको सार्वजनिक सुनुवाई प्रथम पक्षको प्रतिनिधि र सम्बन्धित सरोकारवालाको उपस्थितिमा गराउनु पर्ने छ ।

१३.दोस्रो पक्षले कृषि उत्पादनको सहयोगका लागि लिएको अनुदान रकम परियोजना निर्माण मेशिनरी उपकरण खरिद कार्यमा प्रयोग नगरी हिना मिना भएको देखिएमा वा हेलचक्राईको कारणबाट परियोजना वा निर्माण गरिएको पूर्वाधार मेशिनरी उपकरण हरुको हानी नोक्सानी भएमा प्रचलित नियम कानुन बमोजिम दिइएको अनुदान रकम दोस्रो पक्ष वाट असुर उपर गरिने छ ।

१४.दोस्रो पक्षले समयमा कार्य सम्पन्न गर्न नसकेमा सम्झौता बमोजिमको रकम भुक्तानी दिन प्रथम पक्ष बाध्य हुने छैन ।

१५.सम्झौताको सम्बन्धमा कुनै विवाद उत्पन्न भएमा प्रचलित कानुन बमोजिम हुने छ ।

१६.स्थानिय आवश्यकता अनुसार दुवै पक्षको सहमतिमा माथि उल्लेखित सर्तहरुमा फेरवदल गर्न सकिने छ ।

१७.अन्य कुनै बुदाँमा थपघट गर्न परेका दुवै पक्षको आपसी सम्झदारीमा गरिने छ ।

उपरोक्त बमोजिम कार्य गर्न मन्जुर छौं भनी दस्तखत गर्ने

प्रथम पक्षको तर्फबाट

नाम थर: श्री

पद: प्र.अ.प्र.

दस्तखत:.....

मिति:.....

साक्षी १	साक्षी २
नाम :	नाम :
पद :	पद :
दस्तखत :	दस्तखत :

दोस्रो पक्षको तर्फबाट

कृषिसमूहको समितिबाट सम्झौतागर्ने आधिकारिक प्रतिनिधि

नाम :
प्रतिनिधित्वगर्ने कृषक समूहको समितिको नाम
ठेगाना
दस्तखत :
संस्थाको छाप :

साक्षी १	साक्षी २
नाम :	नाम :
पद :	पद :
दस्तखत :	दस्तखत :

रोज शुभम"मिति २०...../...../..... गते"

अनुसुची-५

मासिक खुद्रा मुल्य संकलन फाराम

(परिच्छेद ३ को मासिक मूल्य संकलन कार्यक्रमसँग सम्बन्धित)

कृषि उपजहरुको मासिक खुद्रा मुल्य संकलन कार्यक्रम								
महिना:								
संकलन मिति:..... गते								
स्थान: भानु न .पा .वडा नं.....								
क्र.स.	सामानकोबस्तुको / नाम	इकाई	खुद्रा ब्यापारी					औषत मूल्य रू.
			१	२	३	४	५	

आज्ञाले
श्री दिबाकर पौडेल
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत
मिति: २०८०...../०६/

